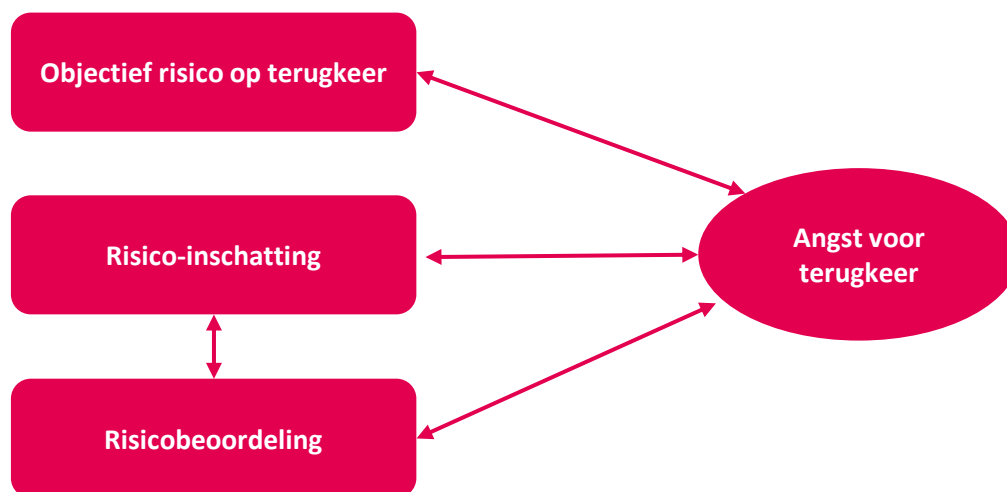

Onderzoek

Wat is de relatie tussen percepties van het risico op terugkeer van borstkanker en angst voor terugkeer?

In samen beslissen over het personaliseren van nacontrole na borstkanker is het belangrijk dat patiënten een accuraat beeld hebben van hun persoonlijk risico op terugkeer van de borstkanker. Er is nog weinig bekend over hoe patiënten deze risico's inschatten en beoordelen (percepties), welke factoren mogelijk van invloed zijn op de percepties en wat de relatie van deze percepties met de ervaren angst voor terugkeer van borstkanker is. In het Experiment Uitkomstindicatoren is daarom onderzoek gedaan onder een groep patiënten in de Santeon ziekenhuizen naar de relatie tussen percepties van het risico op terugkeer van borstkanker en angst voor terugkeer.

Wetenschappelijke publicatie

Ankersmid, J.W., Lansink Rotgerink, F.K., Strobbe, L.J.A. et al. Relations between recurrence risk perceptions and fear of cancer recurrence in breast cancer survivors. Published in Breast Cancer Res Treat 195, 117–125 (2022).
Published 30 July 2022.
Naar [publicatie](#)

Methode

Patiënten die curatief behandeld waren voor invasieve borstkanker kregen een vragenlijst ongeveer één jaar na hun operatie (rond de eerste nacontrole). Daarnaast is data verzameld uit de patiëntendossiers (EPD's).

Risico-inschatting	Patiënten werden gevraagd hoe hoog ze hun risico op terugkeer inschatten. Hierbij waren vijf antwoordopties mogelijk, van 1 op de 1000 tot 1 op de 5.
Risicobeoordeling	Patiënten werden gevraagd hoe hoog ze hun risico op terugkeer beoordelen met vijf antwoordopties van heel laag tot heel hoog.
Angst voor terugkeer	De ervaren angst op terugkeer van de borstkanker door patiënten werd gemeten met de Cancer Worry Scale, een veelgebruikte vragenlijst

Ook werd het objectieve risico op terugkeer van de borstkanker per patiënt berekend door middel van het INFLUENCE-nomogram, een predictiemodel dat is ontwikkeld door de Universiteit Twente in samenwerking met IKNL.

INFLUENCE-nomogram

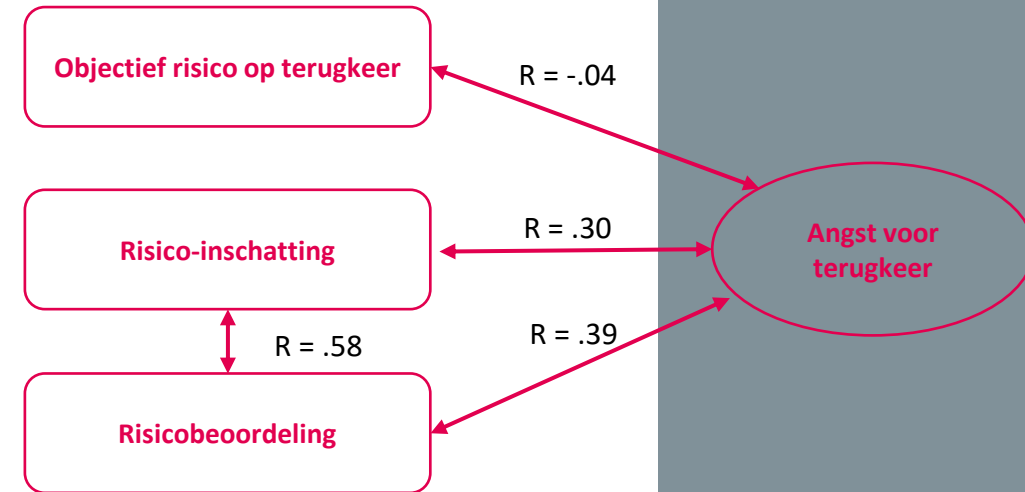

Het INFLUENCE-nomogram is een voorspelmodel waarmee het persoonlijk risico op terugkeer van een tumor of een nieuwe borsttumor kan worden berekend. Kijk op www.evidencio.com voor meer informatie.

Resultaten

Er is data verzameld van 258 patiënten. Patiënten waren vrij accuraat in hun risico inschattingen ten opzicht van het objectieve risico berekend door middel van het INFLUENCE nomogram. Ongeveer de helft van de patiënten (53%) schatte zijn risico juist in, ongeveer een derde (34%) onderschatte het risico en ongeveer 12% overschatte het risico. De meeste patiënten beoordeelden hun risico als “Niet laag / niet hoog”. Driekwart van patiënten scoorde relatief hoog op de vragenlijst waarmee angst voor terugkeer werd gemeten.

Risico-inschattingen en risicobeoordelingen waren slechts matig met elkaar geassocieerd wat indiceert dat dit twee verschillende concepten zijn. Als we kijken naar welke factoren mogelijk van invloed zijn op risico-inschattingen en beoordelingen zagen we dat vrouwen die in hogere mate het gevoel hebben dat hun borstkanker genezen is, hun risico als lager beoordeelden. Vrouwen die radiotherapie als behandeling hadden gehad beoordeelden hun risico als iets hoger. Jongere vrouwen hadden vaker de neiging om hun risico te overschatten. Risico-inschattingen en risicobeoordelingen waren geassocieerd met angst voor terugkeer. Objectieve risico's voor terugkeer van borstkanker waren dat niet (zie figuur 1).

Geleerde lessen en vervolgstappen

Angst voor terugkeer wordt beïnvloed door risicopercepties (en andersom)

De resultaten van dit onderzoek laten zien dat angst voor terugkeer wordt beïnvloed door risico-inschattingen en beoordelingen van patiënten. Dit betekent dat het zou kunnen helpen om patiënten te informeren over hun risico op terugkeer van borstkanker.

In de Borstkanker Nacontrole Keuzehulp wordt daarom gebruikgemaakt van het INFLUENCE-nomogram om samen met de patiënt het risico op terugkeer van borstkanker te berekenen en dit te bespreken in de spreekkamer. In dit gesprek zouden de risico-inschattingen en risicobeoordelingen van de patiënt beide aan bod moeten komen.

Borstkanker Nacontrole Keuzehulp

INFLUENCE-nomogram

Daarnaast laat dit onderzoek zien dat patiënten in hoge mate angst voor terugkeer van borstkanker ervaren. Daarom is er in de Borstkanker Nacontrole Keuzehulp een meetinstrument opgenomen voor angst voor terugkeer. De score hiervan kan door de zorgverlener en de patiënt worden besproken in de spreekkamer, waarna de zorgverlener zo nodig kan zorgen voor een doorverwijzing naar passende ondersteunende zorg.

In de spreekkamer moeten risico-inschattingen en risicobeoordelingen van de patiënt aan bod komen.

De mate waarin angst voor terugkeer wordt ervaren kan daarnaast worden besproken door de zorgverlener met de patiënt.

Het Experiment Uitkomstindicatoren

Binnen de Santeon ziekenhuizen wordt gewerkt aan het Experiment Uitkomst-indicatoren. Doel van het Experiment is om uitkomst-informatie toegankelijk te maken in de spreekkamer. Patiënten krijgen op maat informatie over uitkomsten van zorg, zodat zij – samen met hun zorgverlener – beter kunnen beslissen over welke zorg en welk ziekenhuis het beste bij hen past.

Het Experiment Uitkomstindicatoren maakt onderdeel uit van het programma Uitkomst-gerichte Zorg van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), ZonMw begeleidt het programma. De geleerde lessen en inzichten die worden opgedaan binnen het Experiment worden beschikbaar gesteld aan andere zorginstellingen.

Kijk voor meer informatie op www.experiment-uitkomstindicatoren.nl

